

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการจัดการพื้นที่ชายฝั่งเฉพาะ : ชายฝั่งทะเลเพชรบุรีในพื้นที่ศึกษา 2 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่บริเวณชายหาดเจ้าสำราญซึ่งมีกิจกรรมหลัก คือ การท่องเที่ยว และพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำเพชรบุรีซึ่งเป็นพื้นที่ป่าชายเลนและมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญ พบว่า การจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพชรบุรีในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น และทั้ง 2 พื้นที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างกันโดยในบริเวณชายหาดเจ้าสำราญ พบว่า ค่าดัชนีคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยวของหาดเจ้าสำราญ มีค่าดัชนีเท่ากับ 6.44 คือ มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยวอยู่ในระดับพอใช้ถึงดี (3 ดาวครึ่ง) โดยมีคุณภาพน้ำทะเลชายหาดเจ้าสำราญส่วนใหญ่มีคุณภาพเหมาะสมกับการว่ายน้ำและมีขยะสะสมในปริมาณน้อย แต่ยังมีการกัดเซาะชายหาด และการรुक้าชายหาด สำหรับการศึกษาลาดชันบริเวณชายหาดเจ้าสำราญ พบว่า ความลาดชันอยู่ในช่วง 3.67 ถึง -5.83 องศา และมีการเปลี่ยนแปลงความลาดชันมากในระยะประมาณ 15 เมตรจากชายฝั่ง เพราะมีการกัดเซาะชายหาดในชายหาดเจ้าสำราญ โดยเฉพาะบริเวณจุดชมวิว ซึ่งอาจเนื่องมาจากบริเวณจุดชมวิวเป็นสาเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำ ทำให้ชายหาดเจ้าสำราญบริเวณด้านเหนือและด้านใต้ของจุดชมวิวเป็นชายฝั่งที่มีทั้งการกัดเซาะและมีการสะสมตัวของพื้นที่ชายฝั่ง จากการศึกษาสัตว์พื้นทะเลบริเวณชายหาดเจ้าสำราญ พบสัตว์ที่พบได้ทั่วไป แต่ในช่วงฤดูมรสุมยังพบแมงกะพรุนบริเวณชายฝั่งทะเลในปริมาณมาก โดยส่วนหนึ่งเป็นแมงกะพรุนไฟซึ่งอาจทำให้นักท่องเที่ยวได้รับอันตรายได้ และการศึกษาปริมาณสารอินทรีย์และชนิดของทราย พบว่า มีปริมาณสารอินทรีย์สะสมอยู่ในทราย 1.01 – 1.22 กรัม/ทราย 100 กรัม และทรายส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก ซึ่งเป็นเพราะว่า ชายหาดเจ้าสำราญเป็นหาดที่ติดต่อกับหาดเลน จึงทำให้ทรายส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก รวมทั้งมีสารอินทรีย์และเลนสะสมอยู่ด้วย

จากการศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมของชายหาดเจ้าสำราญโดยรวม พบว่า ยังมีปัญหาการกัดเซาะชายหาด ปัญหาการรुक้าชายหาด และปัญหาที่เกี่ยวกับนักท่องเที่ยวด้านสัตว์ทะเลที่มีพิษบริเวณชายหาดเจ้าสำราญ เช่น แมงกะพรุนไฟ โดยเฉพาะปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งเป็น

ปัญหาที่เกิดขึ้นมานานแล้วและเกิดจากหลายสาเหตุ ได้แก่ คลื่นลมที่มีความรุนแรงในฤดูมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทยเข้ามาปะทะกับชายฝั่งบริเวณนี้โดยตรงและการสร้างเขื่อน ทำให้ตะกอนลดลง ส่วนปัญหาการรุกล้ำชายหาดเกิดจากหลายสาเหตุเช่นกัน ได้แก่ การสร้างจุดชมวิว บ้านพัก และการถมหินบริเวณชายหาด ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรชายฝั่งทะเลเพชรบุรีโดยตรง

ในบริเวณปากแม่น้ำเพชรบุรี คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งส่วนใหญ่มีค่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง ประเภทที่ 3 เพื่อการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติ รวมทั้งประเภทที่ 4 เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง แต่ยังมีปัญหาคุณภาพน้ำต่ำกว่ามาตรฐานส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรชายฝั่งทะเลเพชรบุรี โดยค่าออกซิเจนละลายต่ำกว่ามาตรฐานในบางครั้ง เนื่องจากชุมชนริมแม่น้ำเพชรบุรี ยังมีการปล่อยน้ำทิ้งลงสู่แม่น้ำโดยตรง และเวลาที่เก็บตัวอย่างน้ำเป็นเวลาใกล้เคียงกับเวลาน้ำลงต่ำสุด น้ำทิ้งจากชุมชนไหลจึงไหลผ่านบริเวณดังกล่าว โดยไม่มีน้ำทะเลเจือจางมากเหมือนช่วงเวลาน้ำขึ้น ทำให้ค่าออกซิเจนละลายบริเวณสถานีนี้นี้มีค่าต่ำกว่าสถานี่อื่น

จากการวิเคราะห์ระดับความเป็นพิษเฉียบพลันของน้ำเสียต่อการมีชีวิตหอยแมลงภู่ พบว่า ค่าความเข้มข้นของน้ำเสียในน้ำทะเลที่ทำให้หอยแมลงภู่ตายร้อยละ 50 ในเวลา 96 ชั่วโมง (96 hr-LC₅₀) โดยใช้วิธี Probit Analysis พบว่า มีระดับความเป็นพิษเฉียบพลัน (96 hr-LC₅₀) เท่ากับ 0.22% และระดับความเข้มข้นที่ปลอดภัยของน้ำเสียต่อการมีชีวิตหอยแมลงภู่มีค่าอยู่ในช่วง 0.0044-0.011%

จากการศึกษาแผนการจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลและปัญหาสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพชรบุรี สามารถเสนอแนะ และปรับปรุงยุทธศาสตร์แนวทางการจัดการบริเวณชายฝั่งทะเลให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยควรเน้น การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม การเฝ้าระวัง และป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างบุคลากร อบรมความรู้ การสร้างจิตสำนึก และความตระหนักในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วย เพื่อเป็นแนวทางจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเล

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการสนับสนุนการจัดทำดัชนีคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยวในบริเวณชายหาดเจ้าสำราญโดยกรมควบคุมมลพิษติดต่อกันทุก ๆ ปี เพื่อให้มีการติดตามให้ชายหาด เป็นการกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ชายหาดเจ้าสำราญให้มีความสะอาดและมีส่วนร่วมในการเพิ่มจำนวนดาวให้แก่ชายหาดด้วย
2. ในการศึกษาในอนาคตควรศึกษาการกัดเซาะชายหาดและการรुक้าชายหาด ว่า มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร ในพื้นที่ชายฝั่งทะเล
3. การศึกษาในอนาคตควรศึกษาความเป็นพิษของน้ำทิ้งจากจุดกำเนิดอื่น ๆ ที่มีผลต่อหอยแมลงภู่ รวมทั้งมีการศึกษากับสัตว์ชนิดอื่น ๆ เพื่อความเหมาะสมกับความเป็นจริงที่มีการปล่อยน้ำทิ้งจากหลายแหล่งกำเนิดลงสู่ชายฝั่ง และมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหลายชนิด